

JUNİÇİRO TANİZAKİ

1886'da varlıklı bir tüccar ailesinin oğlu olarak Tokyo'da doğdu. Ne var ki, o büyüdükçe ailesinin geliri düştü ve sonunda üniversitedeki edebiyat öğrenimini yarıda bırakmak zorunda kaldı. Fakat daha sonraları Japonya'nın tüm prestijli ödülleri alacak bu genç yazar adayının edebî kariyeri henüz başlıyordu: Üniversitedeyken 1909'da tek sahnelik bir tiyatro oyunu yazan Tanizaki, bir yıl sonra yayımlanan ilk öyküsüyle adını duyurmayı başardı. Sadece sonraki iki yıl içinde yazdığı dört romanda değil, yaşamı boyunca kötücül güzellik, erotizm, sadizm ve mazoşizm gibi temaların etrafında gezindi. Oscar Wilde, Poe ve Marquis de Sade'dan etkilendi. Güzellik ve grotesk, onun sayfalarında hep yan yana geldi. Sevgi ve acı arasında yaşamı boyunca güçlü bir bağ kurdu. Kahramanlarının birbirinden ilginç tensel hazlarını reddedilme, aşağılanma ve mazoşizmle birlikte sundu. Sessiz sinema senaryoları yazdı ve Japon sinemasına modernist temaları, edebiyata ise Naomi'de de görülen, başarılı sinematografik anlatımın iyi örneklerini kazandırdı.

Tanizaki "büyük deprem"e dek, daha sonraları eleştireceği Batılı yaşam bir yaşam sürerek yazmaya devam etti. Ancak 1923'teki Büyük Kanto Depremi sadece Tokyo'yu değil Tanizaki'nin Batılı tarafını da yıktı. Tanizaki, yerle bir olan şehirden mecburen ayrıldı ve Osaka'ya yerleşti. Japon geleneksel evlerinden birine yerleşti. Japon estetiğine ve kültürüne karşı hiç sönmeyecek bir ilgi geliştirmeye ve Batılılaşmayı sorgulamaya başladı. Tanizaki'nin yazarlığında önemli bir kırılma noktası olan *Naomi* (*Chijin no Ai*, 1924), işte bu dönemin ilk ve önemli örneği olarak yazarına -bu kez ulusal çapta- ün ve saygınlık kazandırdı. *Bir Budalanın Aşkı* başlığıyla yayımlanan ancak zamanla *Naomi* adını kazanan roman, ilgi çekmekle kalmayıp kendi gündemini de yarattı: "O şekilde Batılılaşan genç kız" fenomeni, "Naomizm" kavramıyla açıklanmaya başlandı. "Naomileşmek", belirli bir Batılılaşma sürecini anlatan bir deyim hâline geldi. Bir anlamda, Japonya'nın, daha popüler bir "Bihruz Bey"i oldu "Naomi". Roman, sadece bu niteliğiyle değil, ruhsal çözümlemeleri ve teknik başarısıyla da dünya romanının önemli köşe taşlarından biri hâline geldi. Tanizaki, sonraki yıllarda *Naomi*'de işlediği sorunsalın merkezinde gelişen ve erotizmden beslenen romanlar yazmaya devam etti. Japon kültürüne bağlılığını hiçbir zaman kaybetmese de, Batılı teknikleri başarıyla uyguladı ve ilk gençliğinde bağlandığı kaynaklardan beslenmeye devam etti. Yazarlığının yanı sıra, Japon klasiklerini modern Japoncaya da kazandıran Tanizaki, savaştan sonraki yaşamını yazarak ve ödül alarak geçirdi. Fakat 1958'de sağ eli felç oldu, 1960'tan itibaren hayatını hastanede geçirmeye başladı. Bunlara rağmen, 1962'de, birbirinden ilginç cinsel fantezilerini yazan yatalak bir hastayı konu edinen son romanını yayımladı. 1965'te geçirdiği kalp kriziyle hayata veda etti. Onun ölümüyle Japon edebiyatı, çoğu eleştirmene göre en önemli modern yazarını kaybetti.

Juniçiro Tanizaki'nin *Anahtar* (*Kagi*), *Sazende Şunkin* (*Shunkinsho*), *Çılgın Bir İhtiyarın Güncesi* (*Fūten Rōjin Nikki*) adlı romanları sırasıyla H. Can Erkin, Oğuz Baykara, Nili Tla-bar tarafından Türkçeye çevrilmiş ve Can Yayınları tarafından yayımlanmıştır.

İLKER ÖZÜNLÜ

Orta öğrenimi Robert Kolej'de tamamladı ve Marmara Üniversitesi Siyasi Bilimler Fakültesi'nden mezun oldu. İngilizce ve İspanyolcadan çeviriler yapan Özünlü'nün *Serseri* (E Yayınları, 1992), *Vazoya Bir Gül Düştü* (E Yayınları, 1994), *Miryam* (Epsilon Yayınları, 2002) adlı romanları ve *Kar Çiçekleri* (Galata Yayınları, 2004) adlı bir öykü kitabı yayımlanmıştır. Ayrıca *Endülüs* (İş Bankası Kültür Yayınları, 2008) ve *Akdeniz'de Kısa Paslaşmalar* (Galata Yayınları, 2011) adlı iki deneme kitabı vardır.

Naomi: Bir Budalanın Aşkı
Juniçiro Tanizaki

Kitabın Özgün Adı
Chijin no Ai [Bir Budalanın Aşkı]

Editör
Ferhat Özkan

İngilizceden Çeviren
İlker Özünlü

Japonca Aslıyla Karşılaştıran
Muhittin Esen

Sayfa Tasarım
bigfish kreatif

© Jaguar Kitap, 2013

© *Bu kitabın Türkçe yayın hakları Jaguar Kitap tarafından The Wylie Agency aracılığıyla yazarın varislerinden alınmıştır. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar haricinde yayıncının izni olmaksızın hiçbir surette kullanılamaz, çoğaltılamaz.*

Çeviriye Temel Alınan Baskı
Vintage, 2001 © Anthony H. Chambers

Baskı-Cilt
Ana Basın Yayın San. Tic. A.Ş Beysan Sanayi Sitesi Birlik Cad.
No: 32 Kapı No: 4 G Büyükçekmece / İstanbul

1. Baskı: Mayıs 2013
Sertifika No: 27215

ISBN: 978-605-63743-1-9

Jaguar Kitap
Prof. Dr. Cemal Birsell Caddesi Sayan Han No: 8/22
Eminönü/İstanbul
Tel: 0212 522 94 22

www.jaguarkitap.com
e-mail: iletisim@jaguarkitap.com

NAOMİ

JUNİÇİRO TANİZAKİ

Çeviren İlker Özünlü

BİR

Karı koca olarak aramızdaki ilişkiye ait gerçekleri olabildiğimce dürüst ve samimi bir biçimde, yaşandıkları gibi aktarmaya çalışacağım. Muhtemelen böyle bir ilişkinin bir benzeri yok ve bunu size anlatıyor oluşum, hiçbir zaman unutmak istemeyeceğim değerli bir şeyin kaydını tutma imkânı da sağlayacak bana. Ayrıca okuyucularımın bunu eğitici bulacaklarından da kuşku yok. Japonya kozmopolit bir hâle geldikçe Japonlarla yabancılar karşılıklı bir ilgiyle birbirlerine karışıp harmanlanıyor, ortaya türlü türlü doktrinler çıkıyor ve hem erkekler hem de kadınlar Batı'nın moda akımlarını benimsiyor. Kuşkusuz, içinde bulunduğumuz zamanı dikkate alarak konuşacak olursak aramızdaki evlilik daha önce duyulmamış ve görülmemiş bir şey olsa da, bundan böyle her yerde kendini göstermeye başlayacak.

Geriye dönüp baktığımda, daha en başından garip bir çift olduğumuzu görebiliyorum. Kesin tarihi hatırlayamasam da

bundan yaklaşık yedi yıl önce, şu an eşim olan kadınla tanışmıştım. O zamanlar Asakusa Kannon Tapınağı'nın Kaminari Kapısı yakınlarında, Diamond Café denilen bir yerde garson olarak çalışıyordu. Onunla tanıştığımda yalnızca on beş yaşındaydı ve çalışmaya henüz başlamıştı. İşi yeni öğreniyordu. Bir çırak, deyim yerindeyse çiçeği burnunda bir elemandı ve henüz tam günlüğüne istihdam edilmemişti.

Benim gibi yirmi sekiz yaşında bir adamın neden böyle bir çocukta gözü olsun, anlayabilmiş değilim, ama başlangıçta herhâlde isminden ötürüydü. Herkes onu "Nao-chan" diye çağırıyordu. Bir gün ona bunu sorduğumda, asıl isminin, Çin yazı karakterlerinden üçüyle yazılan *Naomi* olduğunu öğrendim. İsmi merakımı körüklemişti. Ne harika bir isim, diye düşünmüştüm. Roma harfleriyle yazılsa Batılı bir isim olabilirdi. Ona özel bir ilgi göstermeye başladım. İsminin böylesine sofistike olduğunu öğrenince, tuhaf bir şekilde ismin sahibi de akıllı, Batılı bir görünüm kazanmaya başladı gözümde. Böyle bir yerde servis elemanı olarak çalışmasına göz yummanın ne kadar ayıp bir şey olacağını düşünmeye başlamıştım.

Aslında Naomi sinema oyuncusu Mary Pickford'a benziyordu. Görünümünde kesinlikle Batılı bir yan vardı. Bu yalnızca benim ön yargılı görüşüm değil. Bugün evliyken bile birçok insan aynı şeyi söylüyor. Doğru olsa gerek. Ve yalnızca yüzü değil, çıplak olduğunda bedeni de belirgin bir Batılı görünüme sahip. Tabii bunu ben de çok daha sonra öğrendim. O zamanlar, beden hatlarının güzelliğini, kimonosunun bedenini nasıl sardığına bakıp hayal edebiliyordum.

Kafede çalıştığı günlerdeki ruh hâli konusunda kesin bir şey söyleyemem size, on beş veya on altı yaşındaki bir kızın duygularını ancak ya ana babası ya da kız kardeşi anlayabilir. Bugün kendisine sorulsa, muhtemelen o vakitler her şeye kayıtsız ve ilgisiz bir şekilde takıldığını söylecektir. Ona tanımayan birisi içinse sessiz sakın, karanlık bir çocuktan Naomi. Sağ-

lıksız bir yüzü vardı, renksiz, şeffaf cam panolar gibi solgun ve ruhsuz bir yüzdü; çalışmaya henüz başladığından öteki kızlar gibi beyaz makyaj yapmıyor, iş arkadaşlarını da müşterilerini de doğru dürüst tanımıyordu. İşini sessizce ve sinirli bir şekilde yaparken bir köşeye çekilip saklanmayı tercih ederdi hep. Belki de akıllı görünmesinin nedeni buydu.

Şimdi biraz da kendimden bahsetmeliyim. O zamanlar bir elektrik şirketinde mühendis olarak çalışıyor ve ayda yüz elli yen kazanıyordum. Tochigi iline bağlı Utsunomiya doğumluyum. Orta öğrenimimi tamamladıktan sonra Tokyo'ya geldim ve Kuramae Teknik Yüksek Okulu'na yazıldım. Mezun olduktan kısa bir süre sonra mühendis olarak çalışmaya başladım ve pazarları hariç her gün Shibaguchi'deki pansiyondan Oimachi'deki ofisime gidip geldim.

Yurt gibi bir yerde tek başına yaşıyor olmak ve ayda yüz elli yen kazanmak açıkçası rahat bir yaşam sürmemi sağlıyordu. En büyük evlat olmama rağmen annemle babama ya da hısım akrabadan herhangi birine para yollamak gibi bir zorunluluğum yoktu. Ailem büyük çaplı çiftlik işleriyle uğraşıyordu; babam ölmüş olduğundan, yaşlı annemin yanı sıra sadık bir amcayla sadık bir hala da benim için gereken her şeyi halledebiliyordu. Bütünüyle özgürdüm ben. Ancak bu benim hızlı yaşadığım anlamına gelmiyordu. Örnek bir ofis çalışanıydim: Tutumlu, ciddi, hatalara karşı geleneksel tavır takınan, hatta renksiz biriydim. İşimi her gün en ufak bir şikâyetle bulunmadan ya da memnuniyetsizlik göstermeden yapardım. Ofiste “Kawai Joji” veya “beyefendi” olarak bilinirdim.

Dışarıda vakit geçirmek istersem akşamları bir film izlemeye gider, Ginza'da yürüyüş yapar ya da nadiren de olsa Imperial Tiyatro'da izlediğim bir oyunla ödüllendirirdim kendimi. Tabii ki genç, bekâr bir erkek olarak kadınlarla birlikte olmaya bir itirazım yoktu. Ne var ki yüreğinde hâlâ taşralı ruhu taşıyan biri olarak, insanlarla kurduğum ilişki çevremde

garip kaçıyordu ve zaten karşı cinsten hiç arkadaşım yoktu. Kuşkusuz beni “beyefendi” yapan da bu özelliğimdi. Evet, bir beyefendiydim, ama yalnızca yüzeysel anlamda... Her sabah tramvaya bindiğimde ve ne zaman kasabaya insem kadınları yakından gözlemlemek için gizliden gizliye bütün fırsatları kollardım. Arada bir Naomi gelirdi gözlerimin önüne.

Ancak Naomi'nin dünyanın en güzel kadını olduğu gibi bir sonuca varmış değildim. Hatta tramvayda olsun, Ginza'da veya Imperial Tiyatro koridorlarında olsun, ondan daha güzel bulduğum bir sürü genç kadın olurdu. Naomi imgesinin gelişim gösterip göstermeyeceği, zamana kalmış bir şeydi; o zamanlar sadece on beş yaşındaydı ve ben onun geleceğine ilişkin ne kayıtsız kalabiliyor ne de belli bir beklentiyi öngörebiliyordum. O sıralar asıl planım bu çocuğa bakmak, ona sahip çıkmaktı. Bir yandan ona duyduğum sempati beni motive ediyordu; öte yandansa yavan, tekdüze varoluşumda bir tür değişiklik yapmak istiyordum. Yıllarca pansiyon hayatı yaşamaktan bıkmıştım, yaşamıma biraz renk ve sıcaklık girsin istiyordum artık. Küçük bile olsa neden bir ev inşa etmiyorum ki, diye düşünüyordum hatta. Odaları süsleyebilir, çiçekler ekebilir, güneş alan bir verandaya bir kuş kafesi koyabilir ve yerleri fırçalayıp yemek yapması için bir hizmetçi tutabilirdim. Naomi gelmeyi kabul ederse hem hizmetçinin hem de kuş kafesinin yerini alabilirdi. Genel hatlarıyla aklımdan geçenler bunlardı işte.

Peki, o zaman neden saygın bir aileden gelin adayı bulup uygun bir yuva kurmadım?

Yanıtı, evlenecek cesareti kendimde bulamayışımda saklı. Yine de bunun için ayrıntılı bir açıklama yapmam gerekecek. Düşünmeden hareket etmeyen -aslında bunu zaten beceremeyen- sağduyu sahibi biri olmakla birlikte, evliliğe dair daha ileri, daha ince görüşlere sahiptim. “Evlilik” lafım duyar duymaz insanlar kaskatı kesilip resmî bir havaya bürünür. Önce

tarafların neler düşündüğünü anlamak için birinden diğerine sürekli gidip gelen bir “ara bulucu” gerekir. Sonra, bir *miai*, yani tarafların resmî olarak bir araya gelmeleri ayarlanır. Eğer her iki tarafın da bir itirazı yoksa resmî bir aracı seçilir, karşılıklı nişan hediyeleri verilir ve çeyiz damat evine taşınır. Derken sıra gelin alayına, balayı seyahatine ve gelinin ebeveyn ziyaretlerine gelir ki tüm bunlar benim hiç mi hiç hoşlanmadığım son derece yorucu birtakım formalitelerdir. Eğer evleneceksem daha basit, daha özgür bir şekilde evlenmek isterim diye düşünmüşümdür hep.

O vakitler evlenmek isteseydim eğer, istemeyeceğim kadar çok aday bulabilirdim. Taşralı olduğum doğrudu; ama sağlam yapılı biriydim, kusur bulunamayacak denli düzgün hâl ve davranışlara sahiptim ve diyebilirim ki görüntüm, en azından ortalamaya vurulduğunda hiç de fena sayılmazdı. Etrafımdaki insanlara güven de telkin ederdim. Herkes bana yardımcı olmaktan memnuniyet duyardı. Ancak işin aslı, yardım edilen biri olmayı hiç istemedim. Bir kadın çok güzel de olsa, eş adaylarının huy ve karakter bakımından birbirlerini tanımaları için bir iki *miai* yetmez. “Galiba böyle bir şeyle idare edebilirim,” ya da “Pek de çirkin sayılmaz,” gibi basmakalıp izlenimlere dayanarak yaşam boyu beraber olacağım birini seçmek, bana çok aptalca geliyor. Yapamazdım. En iyi yaklaşım, Naomi gibi bir kızı eve getirmek ve onun büyümesini sabırla izlemek olabilirdi. Daha sonra eğer gördüğümünden memnun kalırsam, karım olarak da kabul edebilirdim. Bu tam da bana yetecek olandı; zengin bir adamın kızıyla ya da iyi nitelikli, eğitilmiş bir kadınla evlenmek gibi niyetlerim yoktu çünkü.

Dahası, genç bir kızla dostluk kurmak ve kendi evimizde neşeli, eğlenceli bir hayat sürerken aynı zamanda onun gelişimini günbegün gözlemlemek... Böylesi, dört başı mamur bir yuva kurmaktan çok daha farklı, çok daha cazip görünüyordu bana. Kısacası, ben ve Naomi tıpkı çocuklar gibi evcilik oyna-

yacaktık. “Ev geçindirmek”le ilişkilendirilen o yorucu varoluş değil; basit, huzur içinde bir yaşam olacaktı bizimkisi. Benim arzuladığım buydu. Modern Japonya’da “ev hâli” dediğimiz şey; her dolap, mangal ve yastığın yerli yerinde olacağı bir düzeni gerektirir. Karı koca ve hizmetçinin yapacağı işler sinir bozucu bir biçimde kesin çizgilerle tanımlanmıştır, ayrıca zor memnun olabilen komşu ve akrabaların gönlü de hoş tutulmalıdır. Oysa bunların hiçbiri genç bir ofis çalışanı için yararlı ya da zevkli şeyler değildir, zira bunlar fazla miktarlarda para gerektirdiği gibi normalde basit olması gerekeni daha karmaşık ve katı hâle sokar. Bu anlamda planımı oldukça heyecan verici buluyordum.

Bunlardan Naomi’ye ilk defa, onunla tanışmamızın yaklaşık ikinci ayında bahsettim. Bu süre içinde, her fırsatta Diamond Café’ye gidiyor ve onunla konuşmak için her imkânı değerlendiriyordum. Naomi film seyretmekten hoşlanıyordu ve hafta sonları benimle parktaki sinemaya gelirdi. Sonrasında Batı tarzı bir şeyler atıştırmak ya da şehriyeli pilav yemek için bir yerlere uğrardık. Böyle zamanlarda bile ağzından zorlukla çıkardı sözcükler. Öyle melankolik bir yüzü vardı ki keyfi yerinde miydi yoksa canı mı sıkındı, anlayamazdım bir türlü. Yine de onu davet ettiğimde beni hiç reddetmezdi. “Olur, tabii,” derdi uysalca ve gittiğim her yere gelirdi peşimden.

Benim nasıl bir insan olduğumu sanıyordu veya neden peşimden geliyordu, bilmiyordum; sanırım hâlâ çocuktuk, insanlara şüphe duymadan yaklaşıyordu ve duyguları karmaşık olmaktan uzak, masum hislerdi. Tahminimce benimle beraber gelmesinin nedeni, onu hoşlandığı gösterilere götürmem ve ısmarladığım akşam yemekleriydi. Benim açımdansa bir çocuk bakıcısı, kibar, ince bir amcaydım; zaten ne başka türlü davranabilir, ne de bu tür bir ilişkiden fazlasını bekleyebilirdim. Şimdi geçmişe dönüp baktığımda o uçarı, rüya gibi görünen günler peri masalından çıkmış gibi geliyor bana ve keşke

yeniden o hile hurdadan uzak eski çift olabilsek diye düşünmeden edemiyorum.

“Görebiliyor musun Naomi?” Oturacak yer olmayınca sinema salonunun en arkasında ayakta dururduk.

“Hiçbir şey göremiyorum,” diye cevap verirdi o zaman, ayak parmakları üzerinde yüksélebilmek için çabalar durur, önündeki kafaların üzerinden perdeyi görmeye çalışırdı.

“O şekilde göremezsin. Şu demir parmaklığa çık ve omuzlarımdan tutun.” Ona yardımcı olur ve parmaklığın yüksekçe bir yerine oturturdum onu. Bacakları boşlukta sarkar vaziyette ve bir eli omzumdayken, hayatından memnun görünür ve olanca dikkatiyle kendisini filme verirdi.

“İyi vakit geçiriyor musun?” diye sorduğumda, “Evet,” demekle yetinirdi. Ellerini çırpamaz ya da coşkuyla kıpırdamazdı yerinde; ama yine de ben onun yüzüne bakıp seyrettiği film-den ne denli zevk aldığını fark edebilirdim; sessizlik içinde filmi seyrederken uzaklardan gelen seslere kulak kabartan bir köpek gibi ardına kadar açık olurdu o zeki gözleri.

“Naomi, aç mısın?”

“Hayır, bir şey istemiyorum,” derdi bazen. Ama çoğunlukla, aç olduğunda en ufak bir çekinme duymadan “Evet,” çıkarırdı ağzından. İşte o zaman ne istediğini sorduğumdaysa, Batılı yemek mi yoksa şehriyeli pilav mı yemek istediğini hemen söyleyiverirdi bana.

İKİ

“Naomi, Mary Pickford’a benziyorsun.” Bunu, bir akşam Mary Pickford filmi seyrettikten sonra gittiğimiz Batı tarzı bir restoranda atmıştım ortaya.

“Öyle mi?”

Özel olarak sevinmiş görünmüyordu. Bana, “Böyle damdan düşer gibi niye söylüyorsun ki bunu?” der gibisinden bakıyordu.

“Sen de öyle düşünmüyor musun yani?” diye ısrar ettim.

“Benzeyip benzemediğimi bilmiyorum ama herkes benim Avrasyalıya benzediğimi söylüyor,” dedi kayıtsızca.

“Şaşırmadım hiç. Bir kere alışılmadık bir adın var. *Naomi* gibi sofistike bir adı sana kim verdi?”

“Bilmiyorum.”

“Belki baban, veya annen?”

“Emin değilim.”

“Peki, baban ne işle uğraşır ki senin?”

“Babam yok.”

“Ya annen?”

“Evet, bir annem var.”

“Kardeşlerin?”

“Oo, bir sürü... Bir ağabey, bir abla, bir küçük kız kardeş...”

Bu konular zaman zaman geliyordu gündeme, ama ailesiyle ilgili ne zaman soru soracak olsam canı sıkılır ve hep kaçamak yanıtlar verirdi.

Birlikte bir yere gitmeye kalktığımızda, genellikle parktaki banklardan birinde ya da Kannon Tapınağı’nın önünde buluşmak için sözleşirdik. Daima zamanında gelir ve randevusunu hiç ihmal etmezdi. Şu ya da bu sebepten ben bazen geç kalacak olsam, acaba çekip gitmiş midir, diye kaygılanırdım; ama hayır, o daima orada beni bekliyor olurdu.

“Üzgünüm Naomi, geleli çok oldu mu?”

“Evet, oldu.” Özellikle kırgın veya kızgın görünmezdi. Bir keresinde o banklardan birinde buluşacaktık. Birden yağmur yağmaya başladı. Acaba ne yapar diye merak etmiştim. Vardığımda, havuzun yakınlarındaki küçük bir tapınağın saçakları altına sığınmış, beni beklerken bulmuştum onu. Çok etkilenmiştim.

Bu buluşmalarda, muhtemelen ablasından kalma, renkli bir muslin kemerli, çok sık kullanıldığı belli ipek kimonosu olurdu üzerinde. Saçları yaşına uygun düşen geleneksel tarzda toplar, yüzüne bir parça beyaz pudra çalardı. Ayaklarını sımsıkı saran daracık ayakkabılar, yamalı da olsa hoş duran beyaz çorapları giyerdi. Neden izin günlerinde saçını Japon tarzı yaptığını sorduğumda, “Çünkü bana evde olmam gerektiğini söylüyorlar,” demekle yetinir, her zamanki gibi tam bir açıklama yapmaktan kaçardı.

“Geç oldu. Seni evine bırakayım.”

Bu teklifi birçok kere yapmama rağmen, her seferinde, “Önemli değil... Kendi başıma gidebilirim. Uzak değil,” derdi. Hanayashiki Lunaparkı’nın köşesine geldiğimizde, omuzları üzerinden bakıp “Allahaısmarladık,” der ve Senzoku sokaklarına doğru koşup uzaklaşırdı.

Az daha unutuyordum. O günlerin olayları üzerinde bu kadar durmanın bir gereği yok, ama bir keresinde gerçekten son derece rahat ve samimi geçen bir sohbetimiz olmuştu.

Nisan sonlarına doğru ılık bir akşamüstü vaktiydi; dışarıda tatlı bir yağmur yağıyordu. Çok sessizdi kafe, fazla da iş yoktu zaten. İçkimi yudumlayarak uzunca bir süre oturdum masamda. Sanki sıkı bir içiciymişim gibi gelebilir, fakat nadiren içki içen biriyimdir ben. Zaman geçsin diye şu kadmların içtiği tatlı kokteyllerden birini söylemiştim ve azar azar içip, uzattıkça uzatıyordum.

Yiyeceğimi getirdiğinde, “Biraz otursana,” dedim. İçki sanki beni biraz cesaretlendirmişti.

“Ne var?” Yanıma itaatkârca oturdu ve benim bir Shikishima sigarası çıkardığımı görünce önündeki kibrite uzanıp yakıverdi.

“Birkaç dakika konuşacak vaktin vardır değil mi? Bu gece fazla işin varmış gibi görünmüyor.”

“Çok nadir oluyor böyle.”

“Her zaman meşgul mü oluyorsun?”

“Sabahtan akşama kadar... Okumaya hiç vaktim kalmıyor.”

“Okumayı seviyorsun o zaman Naomi?”

“Evet, seviyorum.”

“Ne okuyorsun?”

“Bütün dergilere bakarım. Ne olursa okurum.”

“Çok etkilendim gerçekten. Eğer okumaktan bu kadar zevk alıyorsan o zaman bir kız lisesine gitmelisin.” Bunu kasıtlı

söylemiş, sonra da dosdoğru yüzüne bakmıştım. Belki de alınmıştı; yüzünü şöyle bir kaldırıp dik dik baktı önündeki boşluğa; ama her şeye karşın gözlerindeki o hüzünlü, çaresiz bakış ele veriyordu kendini.

“Naomi, gerçekten okumak ister miydin? Eğer istersen sana yardımcı olabilirim.” Hâlâ bir şey söylemiyordu. Çok daha neşeli bir ses tonuyla devam ettim: “Söyle hadi... Ne yapmak isterdin? Ne okumak isterdin gerçekten?”

“İngilizce öğrenmek istiyorum.”

“İngilizce ve... Başka?”

“Müzik.”

“İyi işte, o zaman okula gitmen gerekiyor. Kayıt ücretini ben ödeyeceğim.”

“Ama kız lisesine gitmek için çok geç. On beş yaşındayım.”

“On beş yaş kızlar için çok geç değil, oğlanlar için evet, ama kızlar için değil. Ve zaten yalnızca İngilizce ve müzik öğrenmek istiyorsan okula gitmek zorunda da değilsin. Bir hoca tutabiliriz. Ne dersin Naomi, gerçekten, ciddi ciddi var mısın buna?”

“Tamam, peki... Gerçekten bu söylediklerini yapacak mısın?”

“Tabii ki... Ama burada çalışmaya devam edemezsin. Nasıl, olabilir mi? Eğer bu işten ayrılmaya niyetin varsa, sana bakmayı üstlenebilirim. Bütün sorumluluğu alır ve seni harika bir genç kadın olarak yetiştiririm.”

En ufak bir tereddüt göstermeden, “Evet, bu iyi olur,” dedi. Çabuk ve kesin yanıtı irkiltecek denli şaşırtmıştı beni.

“Yani işinden ayrılacak mısın?”

“Evet!”

“Bu senin için uygun olabilir, ama annene ve ağabeyine de danışsan iyi olur.”

“Onlara sormama gerek yok. Bir şey demezler.”

cephe duvarları eve kibrit kutusu gibi bir görünüm veriyordu ve dörtgen cam pencereler bu duvarların orasına burasına gelişigüzel geçirilip yerleştirilmişti. Giriş sahanlığının önünde küçük bir avlu vardı. Ev, sanki içinde yaşanılacak bir yer olarak yapılmasından ziyade, sadece kâğıt üzerinde çizilip bırakılsa daha hoş duracakmış gibi bir izlenim veriyordu ki, buna da pek şaşırmamak gerek; zira modellerinden biriyle evlenen bir sanatçının elinden çıkmıştı bu ev. Odalar olabilecek en uygunsuz bir şekilde dağılmıştı evin içinde. Zemin katta, tuhaf kaçacak şekilde büyük bir atölye odası, daracık bir giriş holü ve bir mutfaktan başka hiçbir şey yoktu. Üst kattaysa, biri ikiye dokuz, öbürü iki çarpı üç metrelik iki küçük Japon tarzı oda bulunuyordu. Olsa olsa, en fazla çatı katı depo odaları olacak bu odalar, gerçekten hiçbir işe yaramazdı. Çatı katına atölye odasından bir merdivenle ulaşıyordu. Merdivenleri çıkınca, tıpkı sinema salonlarının localarına benzeyen etrafı tırabzanla çevrili bir taraçaya geliniyor ve buradan aşağı bakıldığında atölye görülebiliyordu.

Naomi daha görür görmez bayılmıştı eve. “Ne kadar da modern bir ev... İşte benim istediğim ev bu!” Onu bu kadar mutlu ettiğini görünce hemen tutmaya karar vermiştim.

Odaların hiç de pratik olmayan dağılımına rağmen bir perimasalı canlandırması gibi duran garip tasarım, Naomi’nin çocuksu merakına hitap etmiş olmalıydı. Kesin olan bir başka şeyse, geleneksel ev hâlinin tuzaklarından sakınmak isteyen ve kolay, rahat bir yaşam sürme arzusunda olan genç bir çiftin tam da aradığı türde bir ev oluşuydu. Evi daha önce kullanan sanatçıyla model karısının aklındaki yaşam tarzı da aynıydı kuşkusuz. Sadece atölye odası bile iki kişinin gereksinimini karşılayacak kadar büyüktü.

ÜÇ

Mayıs ayının ortaları olmalıydı, sonunda tam anlamıyla Naomi'nin bakımını üstlenmiş ve "peri masalından çıkma ev"e taşınmıştık. Taşındıktan sonra evin hiç de sandığım gibi uygunsuz bir yer olmadığını fark ettim. Çatı katı odaları güneş alıyor ve deniz görüyordu. Güneye bakan ön avlu çiçek yetiştirmek için ideal sayılırdı. Devlet Demir Yolları trenlerinin zaman zaman evin önünden geçmesi hoş değildi belki ama evle demir yolu arasında bulunan küçük bir çeltik tarlası gürültüyü bir parça azaltıyordu. Son derece yaşanabilir bir yer olduğu sonucuna varmıştım. Dahası, evin birçok insana uymayacak tarzından olsa gerek, kirası şaşılacak derecede düşüktü. O günlerin düşük kiralara dikkate alındığında bile depozitosuz ayda yirmi yen bana çok cazip gelmişti.

Eve taşındığımız gün, "Naomi, bugünden itibaren bana *Kawai Bey* değil, *Joji* de," dedim. "Ve arkadaş gibi yaşayalım,

lerine kaçamak bakışlar atmaktan kendimi alıkoyamıyordum.

“O kimononun içinde çok hoş görünüyorsun,” demiştim, suskun geçen bir sürenin ardından. “Kim yaptı sana onu?”

“Anne.”

“Benim için bir şey söyledi mi, kumaşı iyi seçmiş gibilerinden?”

“Evet, kumaş fena değil ama aşırı modern ve moda...”

“Annen mi söyledi bunu?”

“Evet... Bir şeyden anladığı falan yok.” Uzaklara doğru bakıp eklemişti sonra da, “Herkes değiştiğimi söylüyor.”

“Ne tür bir değişme?”

“Acayip modern olduğumu söylüyorlar.”

“Öyle söylediklerinden kuşku yok. Ben de öyle düşünüyorum.”

“Acaba... Bana saçını Japon tarzı yap dediler, ama istemedim.”

“Peki ya şu kurdele?”

“Bu mu? Kannon Tapınağı’nın karşısındaki dükkândan kendim aldım. Hoşuna gitti mi?”

Temiz, yağsız saçlarına rüzgâr vurdukça dalgalanan kurdelesini görebileyim diye başını çevirmişti ötelere doğru.

“Çok yakışıyor. Japon tarzı yapmaktan çok daha iyi...”

Sanki bana katıldığını göstermek ister gibi burnundan tıslayarak minik bir gülücük koyuvermişti. Kendisine has tavırlarından biriydi bu. Arsızca burnundan çıkan bir gülüştü belki ama ben bu gülüşün onu akıllı gösterdiğini düşünmüştüm.

DÖRT

Naomi, Kamakura'ya gidelim diye yalvarıp duruyordu. Bir iki gün kalıp geri dönme düşüncesiyle ağustos başında gerçekten de gittik.

“Neden bir iki günlüğüne?” diye sormuştu. “Bir hafta ya da on günlüğüne gitmedikçe ne zevki olacak ki?” Evden çıktığımızda yüz ifadesi memnuniyetsizliğini yansıtıyordu. İşlerim yoğun diye memleketten erken ayrılmıştım ve anneme olan hürmetimden dolayı hilem açığa çıksın istemiyordum. Ama bunu böyle ifade etsem Naomi kendini küçük düşürülmüş hissedecekti. Bunun yerine, şöyle demiştim: “Bu sene bir iki günle idare et, seneye bir başka yere çok daha uzun kalmak üzere götüreceğim seni. Tamam mı?”

“İyi de sadece bir iki gün...”

“Biliyorum, ama döndüğümüzde de yüzmek istersen Omo-ri Plajı'na gidebilirsin.”

BEŞ

Kimi meseleleri çabucak kavrayıveren bazı okuyucularım Naomi'yle benim sadece arkadaş olmaktan daha öte bir yerde olduğumuzu düşünüyordur. Ama değildik aslında. Aylar geçtikçe aramızda telaffuz edilmeyen bir anlayışın gelişmekte olduğu doğrudur. Ancak, onun hâlâ on beş yaşında bir kız, benim de kadınlarla hiçbir deneyimi olmamış ahlak sahibi bir “beyefendi” olmamdan dolayı değil yalnızca, onun iffetinden sorumlu olduğumdan ötürü de anlık güdüsel dayatmaların o söz konusu anlayış sınırlarını zorlamasına izin veremezdim. Kuşkusuz, Naomi'nin evlenebileceğim tek kadın olduğu düşüncesi ve hissiyatı yavaş yavaş beynimin içinde kök salmaya başlamıştı, hayatımda başka biri olsaydı bile Naomi'yi artık terk edemezdim. İlk hamleyi sadece zevk, eğlence olsun diye ya da onu incitebilecek herhangi bir şekilde yapmak istemememin bir diğer nedeni de işte buydu.

geçip seyrettiğim çeşit çeşit paketlerdi onlar. Sanırım bir vazodan diğerine güzel bir çiçeği taşımak gibi bir şeydi. Bunda o kadar da şaşılacak bir yan yok ama. Bir yandan benim karımken, aynı zamanda da nadir, kıymetli bir oyuncak bebek, bir tür süstü çünkü o. Evdeyken alelade giysiler giymezdi hiç. Ev içinde giydiği en pahalı elbise, bir Amerikan filminde, adamın tekinin üzerindeki elbiseden esinlendiğini söylediği, üç parçalı siyah kadife bir takımdı. Saçlarını bir spor şapka altında toplayıp bu takım elbisesini giydiğinde bir kedi sıcaklığı yayabiliyordu etrafına. Gerek yaz gerekse kış ayları boyunca (odayı sobayla ısıttığımız zamanlarda) çoğunlukla bol döküm bir gecelik ya da mayodan başka bir şey giymezdi. İşlemeli Çin terlikleri dâhil, sürüyle terliği vardı ve daima çorapsız giyerdi onları.

